

Ärende LED 2017/606 handling 3

Kulturdepartementet
Ku.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet Transpersoner i Sverige – Förslag för stärkt ställning och bättre levnadsvillkor (SOU 2017:606)

Diskrimineringsombudsmannen (DO) välkomnar förslagen som handlar om att komma till rätta med de administrativa problem som kan uppstå för transpersoner i samband med byte av juridiskt kön. I sammanhanget kan nämnas att DO inom ramen för sitt tillsynsarbete har kunnat konstatera att det förekommer administrativa problem i samband med byte av juridiskt kön och att dessa under vissa omständigheter skulle kunna utgöra diskriminering. DO har bedrivit tillsyn av aktörer inom försäkringsbranschen och graviditets- och förlossningsvården. I båda fallen har myndighetens tillsyn lett till att tillsynsobjekten har ändrat sina rutiner. DO har därutöver inlett en tillsyn av aktörer inom bankväsendet.

DO tillstyrker förslaget om tillsättandet av en utredning i syfte att utreda möjligheten till ett tredje juridiskt kön i Sverige. DO tar dock inte ställning till följdförslaget som handlar om införandet av könsneutrala personnummer.

DO ställer sig tveksam till förslaget att en samordnande myndighet utses för regeringens strategi för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. De myndigheter som regeringen utsett till strategiska myndigheter har vitt skilda uppdrag och verkar med olika verktyg inom flera samhällsområden. DO vill förvisso betona vikten av att samordning sker mellan samtliga de myndigheter som verkar inom samma strategiska område. DO ifrågasätter dock, givet strategins breda ansats, på vilket sätt den föreslagna konstruktionen skulle bidra till att göra arbetet med genomförandet av strategin mer verkningsfullt. Det finns dessutom en risk för att den samordnande myndigheten uppfattas ha ett särskilt ansvar för genomförandet av strategin vilket i sig kan motverka syftet att synliggöra myndigheternas olika ansvarsområden och kompletterande roller.

DO avstyrker förslaget att ge DO i uppdrag att ta fram en vägledning för hur transinkluderande omklädningsrum och toaletter kan utformas. DO konstaterar, som utredningen också uppmärksammat, att vägledning finns i Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Dessutom ligger sådan teknisk sakkunskap som

krävs för ett sådant uppdrag utanför ramen för DO:s kompetensområde, vilket kan utläsas av lagen om Diskrimineringsombudsmannen (2008:568).

Vad avser förslaget att ge DO i uppdrag att genomföra kunskapsspridande insatser till arbetsgivare med goda exempel och metoder för implementering av aktiva åtgärder ur ett transperspektiv, vill DO betona att sådana insatser redan är integrerade delar av DO:s kärnverksamhet. Myndigheten tar sin utgångspunkt i de risker för diskriminering som finns i arbetslivet och utformar insatserna utifrån dessa. Det innebär att arbetet omfattar såväl stöd och vägledning kopplade till en eller flera diskrimineringsgrunder, som exempelvis könsidentitet och könsuttryck, som till ett bredare främjande och förebyggande arbete.

Beslut i detta ärende har fattats av diskrimineringsombudsmannen Agneta Broberg efter utredning och förslag från Ammar Makboul. I den slutliga handläggningen har också utredare Cecilia Asklöf och enhetschef Lovisa Strömberg deltagit.

Agneta Broberg
Diskrimineringsombudsman

Ammar Makboul
Utredare